

Živa Humer, Metka Kuhar

ENAKOPRAVNOST PARTNERJEV KOT PROCES

PRIMER PARTNERSKE ZVEZE IZ SLOVENIJE

Doseganje enakopravnosti v sferi doma je pomembno feministično in sociološko vprašanje zadnjih nekaj desetletij in je postalo tudi del ukrepov različnih politik (družinske politike, politike zaposlovanja, politike enakopravnosti). Številne študije in znanstvena literatura vedno znova opozarjajo na neenakopravnost med moškimi in ženskami v zasebni sferi – to je ena poglobitvenih ovir za doseganje enakopravnosti spolov v družbi. Avtorici preusmerita raziskovalno pozornost na enakopravnost v sferi doma, kajti nekateri pari v Sloveniji jo že prakticirajo. Prvi del članka predstavi značilnosti širšega družbenega in političnega konteksta, ključne z vidika enakopravnosti med spoloma v sferi doma. V drugem, glavnem delu je predstavljena študija primera egalitarnega para, podana je analiza dejavnikov njune enakopravnosti. Študija primera nakazuje, da je enakopravnost spolov v sferi doma proces, ki se razvija v partnerskem odnosu in presega spolno zaznamovano delitev domačih in skrbstvenih opravil ter delitve del po načelu 50/50. Enakopravnost v sferi doma se kaže kot konstanten proces vsakodnevnih interakcij in pogajanj med partnerjema ob pomembnem sovplovanju družbenih, ekonomskih, političnih dejavnikov in okoliščin.

KLJUČNE BESEDE: enakopravnost kot proces, spol, družinsko življenje, delo, študija primera.

Živa Humer, doktorica sociologije, je raziskovalka na Mirovnem inštitutu. Tam se ukvarja predvsem s študijami spolov, politikami enakopravnosti spolov in socialnimi politikami. Je soavtorica znanstvenih monografij *Novo očetovstvo v Sloveniji* (2008) in *Obrazi homofobije* (2011). Kontakt: ziva.humer@guest.arnes.si.

Metka Kuhar je doktorica komunikologije, izredna profesorica za področje socialne psihologije, predavateljica in raziskovalka na Fakulteti za družbene vede ter na Fakulteti za socialno delo. Ukvarja se s psihologijo medosebnega komuniciranja in odnosov ter študijami mladine. Kontakt: metka.kuhar@guest.arnes.si.

Jelena Perak, Ana Štambuk

IZKUŠNJE OSKRBOVALCEV OSEB Z ALZHEIMERJEVO BOLEZNIJO

Alzheimerjeva bolezen kot najbolj razširjena vrsta demence je ena od največjih zdravstveno-socialnih tegob tega stoletja. S staranjem svetovnega prebivalstva postaja povečevanje števila obolelih z demenco vse bolj neizogibno. Na Hrvaškem so ljudje z Alzheimerjevo boleznijo kot tudi njihovi svojci še vedno družbeno zapostavljeni. V prispevku se osredotočamo na družinske oskrbovalce (zakonce) obolelih oseb in opišemo njihove osebne izkušnje ter probleme, s katerimi se srečujejo pri oskrbi bolnikov z Alzheimerjevo boleznijo. Največji problemi, s katerimi se spopadajo svojci, so pomanjkanje bivalnih zmogljivosti v domovih za stare, previsoke cene zdravil, stres, odsotnost pomoči in podpore iz okolja ter strokovnjakov, med katerimi so tudi socialne delavke in delavci. Kot skupno pozitivno izkušnjo zakonci navajajo članstvo v Hrvaškem društvu za Alzheimerjevo bolezen, saj jim ponuja svojevrstno zatočišče pri vsakodnevnih problemih. V prispevku avtorici poskušata poudariti pomen ozaveščanja in izobraževanja splošne javnosti o demenci kot tudi potrebo po zagotavljanju večje podpore in pomoči družinskim oskrbovalcem, tako strokovnjakov kot tudi družbe.

KLJUČNE BESEDE: demenca, ozaveščanje, stres, socialna podpora, zakonci obolelih.

Jelena Perak je diplomirana socialna delavka, dela pa kot pripravnica na strokovnem usposabljanju na Centru za socialno skrbstvo Vukovar. Kontakt: jelena.perak88@gmail.com.

Doc. dr. Ana Štambuk je predstojnica Katedre za socialno gerontologijo Študijskega centra za socialno delo na Pravni fakulteti Univerze v Zagrebu. Predava predmete socialna gerontologija na dodiplomskem študiju ter paliativna oskrba in socialno delo s starimi ljudmi na podiplomskem študiju. Njena področja znanstvenoraziskovalnega dela so socialna gerontologija, socialna politika starih ljudi, kakovost življenja starih ljudi v domovih za stare, vprašanja, povezana s koncem življenja in odnosom do smrti in umiranja, ter starejše osebe s telesno oviranostjo. Kontakt: astambuk@pravo.hr.

Ksenija Domiter Protner

SOCIALNOEKOLOŠKI MODEL PREVENTIVNE DEJAVNOSTI NA PODROČJU IZPOSTAVLJENOSTI OTROK IN MLADOSTNIKOV NASILJU V DRUŽINI

V članku predstavljamo socialnoekološki model preventivne dejavnosti kot enega izmed možnih modelov preventivne dejavnosti na področju izpostavljenosti otrok in mladostnikov nasilju v družini v Sloveniji. Predlog modela preventivne dejavnosti je nastal na podlagi raziskave o izpostavljenosti slovenskih mladostnikov nasilju v družini, ki je bila leta 2011 izvedena na reprezentativnem vzorcu slovenskih mladostnikov (srednješolcev). Članek predstavlja tudi pregled nekaterih primerov tako imenovane dobre prakse preventivne dejavnosti, ki se pojavljajo v svetu, ter značilnosti obstoječe preventivne dejavnosti v Sloveniji.

KLJUČNE BESEDE: preventiva, nasilje, mladi, socialnoekološka teorija, socialna ekologija.

Ksenija Domiter Protner je doktorica znanosti s področja sociologije. Zaposlena je na Prvi gimnaziji v Mariboru. Kontakt: ksenija.protner@guest.arnes.si.

Klavdija Höfler, Štefan Bojnec

KVALITATIVNA ANALIZA VZROKOV IN POSLEDIC BREZDOMSTVA

Brezdomstvo je ena izmed najhujših oblik socialne revščine. V Sloveniji smo trenutno v začetni fazi reševanja brezdomstva. Položaj brezdomcev v Sloveniji je ustrezen, kar zadeva zadovoljitev njihovih osnovnih potreb, kot so prenočišče, prehrana in obleka. Slabši položaj brezdomcev pa se kaže pri preprečevanju brezdomstva ter pri zaposlovanju in izobraževanju. Poznavanje vzrokov in posledic brezdomstva lahko pripomore k zmanjšanju problematike brezdomstva tudi pri zaposlovanju in izobraževanju. Razvoj preprečevanja brezdomstva v naslednjih letih ne bo ugoden. Finančna in ekonomska kriza, premalo usposobljenih kadrov za reševanje problematike brezdomstva in premalo političnega interesa za to problematiko dodatno neugodno vplivajo na gibanje števila brezdomcev.

KLJUČNE BESEDE: brezdomci, zaposlovanje, izobraževanje, brezposelnost, socialna politika.

Klavdija Höfler je magistrica znanosti s področja menedžmenta. Magistrirala je na Fakulteti za management v Kopru. Zaposlena je na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve. Kontakt: veselje33@yahoo.com.

Štefan Bojnec je redni profesor za ekonomijo na Univerzi na Primorskem, Fakulteti za management, Koper. Kontakt: stefan.bojnec@fm-kp.si.